

N:o 185.

Af herr **J. Bromée** i Billsta, om anslag för byggande af järnväg mellan Sveg och Brunflo.

Sedan i enlighet med Riksdagens beslut undersökningar och utredning verkstälts för bland andra sträckor den s. k. inlandsbanan genom Jämtland, där definitiva stakningar äro verkställda jämväl å sträckan Brunflo—Sveg, har man nästan vågat vänta, att Kungl. Maj:t skulle ha kommit med proposition till denna Riksdag om fortsättning af inlandsbanan från Brunflo till Sveg, men då någon proposition hittintills ej syntts och ingenting nämndes vid riksdagens öppnande, som kan ingifva förhoppning, att man sedermera har att vänta någon framställning i denna betydelsfulla fråga, så föranlåtes jag att draga den inför Riksdagen. Den ifrågavarande delen af inlandsbanan har stor betydelse i flera afseenden. För befolkningen, dess utkomst och tillvaratagande af förefintliga resurser är den, där den nu definitivt stakats, naturligtvis af stor betydelse, men den har ock betydelse för staten själf och det allmänna därigenom att den på ett betydande sätt kommer att tillföra statens förutvarande järnvägar en ökad trafik, ej minst genom sin gena sträckning till banor i södra och västra delarna af landet och jämväl den under byggnad varande delen Östersund—Ström. Stödet blir med säkerhet ej minst för Orsa—Svegbanan; men det stöd bandelen Brunflo—Sveg särskildt och direkte kommer att lämna Orsa—Sveg-järnvägen bör ju icke vara likgiltigt för staten, som till denna järnväg försträckt betydande penningbelopp, hvilka belopp säkerligen kunnat hafva varit mindre, om icke staten själf ställt så stora fordringar på denna banas byggande förstklassig och för tung trafik, som var att förvänta på inlandsbanan, med hvilken den från början var afsedd att inpassas. Under den gångna sommaren har jag från ortbefolkningen vid en stor del af sträckan Brunflo—Sveg haft framställningar om att verka för samma sträckas snara byggande, och har jag med anledning af dessa framställningar i skrifvelse till herr statsrådet och chefen för civildepartementet den 20 sistlidne september

framfört befolkningens önskningsar. Skrifvelsen tillåter jag mig härmed bifoga som bilaga och hänvisa till densamma. För ortbefolkningen och för tillvaratagande af dess förvärfskällor är visserligen hufvudsträckningen af inlandsbanedelen Brunflo—Sveg af stor betydelse, men innan denna bandel kommit till stånd är det icke möjligt tillgodose orter, som icke kunna behöfligt tillgodoses med hufvudsträckan utan måste få bibanor, hvilka, byggda med så kallad lätt öfverbyggnad och sålunda betydligt billigare, fylla deras behof. I allra första rummet äro dessa bibanor inom Jämtland och Härjedalen en från Svensta vid södra ändan af Storsjön och väster om denna till Mattmar och en från lämplig punkt på inlandsbanan sydost om Wemdalen och förbi denna till Hedeviken. Efter den nu sistnämnda sträckan blir det blott 3 à 3 1/2 mil från inlandsbanan till Hedeviken efter sandmoar och fint läge. En annan sträckning, som ifrågasatts från Sveg till Hedeviken, hufvudsakligen efter Ljusnan, blir däremot 6 à 6 1/2 mil. Genom sistnämnda sträckning får visserligen Västra Härjedalen omkring 1 mil närmare till Sveg, men den får omkring 7 mil längre till Östersund och Jämtland än om bibanan lägges öfver Wemdalen. De nu två nämnda bibanorna äro af behofvet påkallade och komma med all säkerhet att bära sig och stödja den stora inlandsbanan. För mina uttalanden här anholder jag att till ytterligare stöd få hänvisa till Kungl. Maj:ts proposition n:o 162 vid förra årets riksdag samt därvid fogade kartor. Då jag är fullt öfvertygad, att det är till stort gagn för ortbefolkningen, för staten och för vårt land i sin helhet, att fortsatt byggande af inlandsbanedelen Brunflo—Sveg fortast företages, helst med början nästa höst, då arbetspersonalen på Orsa—Svegbanan blir ledig, får jag hemställa,

att Riksdagen ville besluta byggande af inlandsbanedelen Brunflo—Sveg på samma villkor om jordupplåtelse m. m., som fästes vid byggande af bandelen Östersund—Strömsund, samt därtill för år 1909 anslå 1,000,000 kronor med rätt för järnvägsstyrelsen att däraf under detta år få använda 500,000 kronor för påbörjande af arbetena under kommande höst.

Stockholm den 26 januari 1908.

J. Bromée.

Häri instämmer

Carl Sehlin.

Bilaga.

Till herr statsrådet och chefen för civildepartementet.

Då Kungl. Maj:ts proposition om byggande af inlandsbanedelen Östersund—Ström vid sistlidna riksdag förelåg till behandling, hade det för mig och flera andra varit önskligt att förslag samtidigt framlagts om byggande jämväl å sträckan Brunflo—Sveg, hvarest behovet af järnväg är lika trängande som efter sträckan Östersund—Ström. Men af skäl, som häri icke torde behöfva nämnas, afstod jag och mina meningsfränder från att vare sig i motion eller andra yttranden framställa våra önskningsar. Nu, då behovet af järnväg genom södra Jämtland år för år gör sig mera starkt gällande, tager jag mig friheten göra en höflig anhållan, att herr statsrådet ville för nästa Riksdag framlägga proposition om anslag för påbörjande af inlandsbanedelen Brunflo—Sveg, hvilken är definitivt stakad. Det är lätt begripligt att regeringen hyser betänkligheter att företaga många och stora järnvägsarbeten på en gång, då därigenom mycket arbetsfolk skulle dragas från jordbruket och industrien, men å andra sidan torde det tillåtas mig erinra, att de beslutade järnvägsbyggena icke äro så vidt omfattande och icke heller bestämda att utföras på så synnerligen kort tid. Till minskande af de befarade olägenheterna genom mycket folks användande i banbyggnader är ock, att den länge bundna stora arbetsstyrkan på västkustbanan nu är därifrån ledig samt att de å Orsa—Svegbanan befintliga arbetarne blifva, till största delen åtminstone, lediga därifrån nästa höst. Ett snart påbörjande af banarbetet i våra trakter skulle däremot med all säkerhet förhindra den fortgående fördärfbringande emigrationen.

Såsom ytterligare skäl för behovet af järnväg å den nämnda utstakade sträckan är först och främst den mängd af präktig jord i den stakade banans närhet, särskildt inom det jämtländska siluområdet, som utom socknarne vid och i närheten af Storsjön, hvari betydlig odling redan förefinnes, väntar på lättare kommunikationer och odling. Äfvensom större och mindre industriella anläggningar, särskildt i Billsta-

ån i Hackås och i Ljungan vid Åsarna, äro att förvänta i banans nu stakade omedelbara närhet så snart järnvägen är färdig. Särskildt må nämnas, att omkring sjön Näckten med dess bivatten, som har sitt utlopp genom Billstaån till Storsjön, finnas omkring 8 kvadratmil skogsmark, å hvilken nu ligger och ruttnar bort skog för betydande summor årligen och å hvilken en mängd förkrympt, skadad eller gallrings-skog kan tillvaratagas för pappers- och trämasseindustrien, om järnvägen snart kommer till stånd. Genom flottleder till Näckten och från denna till Storsjön blefve det lätt att få fram och tillgodogöra sådant virke till ett stillvatten i Billstaån, intill hvilket förädlingsanstalter med all säkerhet torde vara uppförda så fort järnvägen är färdig och från hvilka järnvägen har att påräkna betydliga fraktinkomster.

För några år sedan kördes med 80 å 100 hästar dagligen kalksten af särskild fin och lämplig art för cellulosa- och trämassefabrikation från Tands kalkbruk till Brunflo järnvägsstation (cirka $1\frac{1}{4}$ å $1\frac{1}{2}$ mil), för att sedan fraktas på järnväg till Alby och andra fabriker, men som denna körtransport blef för dyr, har denna industrigren nu alldeles upphört och man får med ledsnad se, att sådan kalksten numera fraktas på järnväg från Norge till de nämnda fabrikerna. Nu är järnvägen stakad alldeles intill detta präktiga Tands kalkbruk och man vill hoppas den snart kommer till stånd, så att behovet af denna stensort får tagas inom eget land och gagna ortens befolkning och härvarande industri.

Genom de stora uppoffringar såväl ortens befolkning som staten gjort till Orsa—Sveg-banan, hvilken uppoffring särskildt från befolkningens sida har skett uteslutande ej blott för att gagna orten utan till största delen för att gagna det allmänna genom att få till stånd en passande länk i inlandsbanesystemet, något som ock vid tiden för dessa uppoffringar framhölls för vederbörande myndigheter, har jag ansett det vara af vikt att fortast möjligt få till stånd järnvägen Brunflo—Sveg för att stödja det dyra företaget med Svegbanan och möjliggöra för järnvägsbolaget att fullgöra sina skyldigheter till det allmänna.

För behovet af en snar järnvägsförbindelse mellan Brunflo och Sveg och till stöd för mina i öfrigt här gjorda uttalanden skulle jag med visshet få allmänhetens medverkan i socknarne Brunflo, Marieby, Lockne, Näs, Hackås, Berg, Åsarne och Rätan, hvilka nu närmast beröras af den stakade bansträckningen och inom hvilka ensamt bor en folkmängd af 14,155 personer, för att ej nämna folkmängden i angränsande socknar, som jämväl i flera afseenden hafva intressen för järnvägens snara förverkligande. Lägges till denna folkmängd den inom Härjedalssocknarne närmast berörda, nämligen Sveg, Elfros, Linsell och Lillherrdal, som

uppgår till 6,165, så uppgår den närmast intresserade folkmängden till 20,320 personer. De af banan Östersund—Ström närmast berörda socknarne Lit, Häggenås, Hammerdal, Gåxsjö, Ström och Ås hafva, om ej heller där medräknas Östersund, en folkmängd af 16,568 invånare. Hvarför jag icke skaffat mig och bifogat uttalanden och stöd för min framställning från förstnämnda socknars befolkning, är att jag ansett denna åtgärd öfverflödig, då jag icke har anledning tro, att herr statsrådet skall betvifla riktigheten af det jag framhållit.

Det är sålunda med stöd af min egen öfvertygelse och befolkningens inom orten önskan som jag i all ödmjukhet vågar vädja till herr statsrådet med anhållan att, om möjligt, redan kommande riksdag förelägga Riksdagen förslag till inlandsbanans fortsättande från Brunflo till Sveg i enlighet med den färdiga definitiva stakningen och begära anslag till densammas påbörjade byggning.

Billsta, Hackås den 20 september 1907.

Ödmjukeligen och med utmärkt
högaktning:

J. Bromée.